

steriet har ønsket at begrænse og præcisere bestemmelse-ernes anvendelsesområde mest muligt, ligesom man har ønsket noget stærkere end udvalget at betone, at der bør udvises betydelig tilbageholdenhed med anvendelsen af disse undtagelsesbestemmelser. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 18 og 20-22 og til § 745.

2. Som nævnt ovenfor har udvalget foreslået, at der gives retten mulighed for under behandlingen af en straffesag at forbyde offentlig gengivelse af navn, stilling eller bopæl for sigtede eller andre under sagen nævnte personer. Forbud, der kun gælder indtil domsafsigelsen, kan efter forslaget udstedes, hvis der fremsættes begæring herom, og ingen offentlig interesse findes at tale herimod.

Udvalget har overvejet, om der bør indføres en bestemmelse, hvorefter retten kan bestemme, at domfældtes navn heller ikke efter *domsafsigelsen* må gives offentligt. Udvalgets flertal (4) finder ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at foreslå en sådan bestemmelse og henviser herved især til princippet om retsplejens offentlighed. Udvalgets mindretal (3) foreslår derimod en udtrykkelig bestemmelse om, at forbudet efter begæring kan udstrækkes til at gælde også efter sagens afgørelse. Mindretallet, der ligesom flertallet tillægger princippet om offentlighed i retsplejen væsentlig betydning, mener ikke, at hensynet hertil kræver, at der består en ubegrænset adgang til gengivelse af navne på domfældte. Der henvises med hensyn til den nærmere begrundelse for de to standpunkter til betænkning nr. 622/1971, side 14-15.

Justitsministeriet kan i princippet tilslutte sig udvalgsflertallets standpunkt. De grunde, der kan anføres for udvalgets forslag med hensyn til forbud mod gengivelse af navne m. v. *under sagen*, taler dog efter justitsministeriets opfattelse også for at kunne strække forbudet til at gælde under en eventuel anke af sagen, og hensynet til princippet om offentlighed i retsplejen taler næppe afgørende imod en sådan udvidelse.

Det foreslås derfor, at der i § 31, stk. 3, indsættes en bestemmelse, hvorefter forbudet om offentlig gengivelse af navn, stilling og bopæl på domfældte kan udstrækkes til at gælde også under en eventuel anke af dommen, hvis der fremsættes begæring herom. Bestemmelsen foreslås endvidere begrænset til at angå tilfælde, hvor anken vedrører skyldsspørgsmålet. Begæring om forbud må fremsættes senest i forbindelse med domsafsigelsen. Har domfældte udbedt sig betænkningstid med hensyn til spørgsmålet om anke, bortfalder et eventuelt forbud, hvis domfældte frafalder anke,

og ellers ved ankefristens udløb, hvis anke ikke er iværksat forinden.

3. I sin udtalelse om betænkningen har advokatrådet på linje med udvalget peget på, at en gennemførelse af lovforslaget gør det nødvendigt, at spørgsmålet om i videre omfang at beskikke forsvarere på efterforskningsstadiet tages op. Efter de gældende regler om forsvareres beskikkelse i retsplejelovens § 731 og § 732 vil der under efterforskningen i de fleste tilfælde først blive beskikket forsvarer, hvis sigtede underkastes varetægt. I arrestantsager vil der således ikke være beskikket en forsvarer i forbindelse med afhøring af anholdte inden grundlovsforhøret, og i andre sager ofte først, når tiltale rejses.

Justitsministeriet har anmodet udvalget om at undersøge dette spørgsmål, og udvalgets betænkning forventes at foreligge i slutningen af 1977.

III. Anholdelse og varetægt.

A. Udvalgets betænkning.

1. Anholdelse.

I betænkning nr. 728/1974 foreslås som nævnt en revision af reglerne om anholdelse og fængsling.

Efter de gældende regler kan *anholdelse* besluttes af retten, politiet og private. Lovens udgangspunkt er, at det er *retten*, der træffer beslutning om anholdelse. Dette gælder både, når anholdelsesgrundlaget er sigtedes udeblivelse fra et retsmøde, og når der er tale om anholdelse af mistænkte på efterforskningens indledende stadium. Politiet kan kun foretage anholdelse af mistænkte uden rettens forudgående beslutning, når forholdene er således, at øjemedet vil forspildes ved at afvente rettens beslutning. Ved opløb og ved forbrydelser, der begås af en samlet mængde, eller ved større slagsmål har politiet dog en selvstændig kompetence til at foretage anholdelse.

I praksis er det imidlertid undtagelsen, at rettens beslutning indhentes, når der ikke er tale om en sigtets udeblivelse fra et retsmøde. Dette skyldes, at øjemedet med anholdelsen i langt de fleste tilfælde vil forspildes, hvis politiet skal afvente en forudgående retsbeslutning.

Ved anholdelse på det indledende stadium af efterforskningen vil retten kun have begrænsede muligheder for at prøve politiets anbringender med hensyn til mistankens styrke og anholdelsens nødvendighed. En retsbeslutning på dette stadium af sagen er derfor af tvivlsom værdi og sætter retten i en vanskelig situation ved at pålægge den et medansvar for en beslutning, som den ikke reelt har mulighed for at efterprøve grundlaget for.